

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Národní knihovna ČR a podpora rozvoje digitálních kompetencí

Michaela Mrázová, Knihovnický institut NK ČR
CVTI Bratislava, 21. 4. 2026

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

**Víme, jak hledat
informace. Ale víme, jak
se učit v době, kdy se
informace i technologie
mění každý týden?**

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

710 knihovníků. 10+ let praxe.

**A přesto většina z nich říká, že se cítí nepřipraveni
na to, co přichází.**

* Data jsou z průzkumu NK realizovaného na přelomu roku 2025 a 2026, bližší výsledky budou publikovány v nadcházejícím čísle časopisu Čtenář.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Proč nestačí jeden workshop?

Systemový problém vzdělávání

Ad hoc workshopy nestačí –
potřebujeme systémový přístup
k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetenční mezera

Rámce DigComp a DigCompEdu
existují, ale propast mezi rámcem
a praxí knihovníka zůstává.

Technologická vrstva

Nástroje se mění rychleji než
vzdělávací systém stíhá reagovat.

Digitální kompetence knihovníka nejsou jeho soukromý problém.

Knihovník bez digitálních kompetencí = instituce, která ztrácí schopnost plnit svou roli ve společnosti.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Co s tím?

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Knihovnický institut NK ČR

Knihovnický institut

Studijní
a informační
oddělení

Oddělení
vzdělávání

Referát pro
koordinaci
a analýzu
VKIS

Knihovnický institut

Oddělení vzdělávání

- Interní vzdělávání zaměstnanců NK, vč. Erasmus+ a jazykových kurzů
- Praxe a stáže v NK
- Vzdělávání zaměstnanců knihoven, vč. rekvalifikačních kurzů

Samostatný knihovník metodik / samostatná knihovnice metodička (kód: 72-020-R)

Rekvalifikační kurz

- Metodik pověřené knihovny
- 80 hodin přímé výuky + 120 hodin distančně
- 15 účastníků

Kvalifikační standard

Název odborné způsobilosti	Úroveň
+ Organizace revize knihovního fondu	6 ●●●●●○
+ Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů	6 ●●●●●○
+ Orientace v procesech akvizice, evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách	4 ●●●●○○○
+ Příprava a zajištění vzdělávacích aktivit pro pracovníky knihoven	6 ●●●●●○
+ Příprava projektů a žádostí o dotace do relevantních programů podpory veřejných knihovnických a informačních služeb	6 ●●●●●○
+ Samostatné zajišťování chodu knihovny s univerzálním nebo specializovaným fondem	6 ●●●●●○
+ Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven	6 ●●●●●○
+ Zpracování koncepcí, plánů a programů v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů	6 ●●●●●○
+ Zpracování statistických ukazatelů výkonů knihoven včetně kontroly, analýzy a komparace dat	6 ●●●●●○

Pokračování Knihovny.digital

Knihovna jako brána do digitálního světa: eGovernment s využitím AI

- Spolupráce s Nadací OSF a koordinátorkou digi tématu K. Pliskovou
- NK jako zastřešující organizace

- 10 seminářů v regionech
- eGov + AI

Spolupráce s Ostravskou univerzitou

Personalizovaná platforma pro digitální kompetence knihovníků

- TAČR
- NK jako aplikační partner
- Rámce DigComp 3.0, DigCompEdu a DigCompOrg, které budou přizpůsobeny knihovnické praxi

Digitální kompetence pro moderní knihovny

ROLE: KNIHOVNÍK (přímá práce s uživateli)

Průvodce digitálním světem

Pomáhá uživatelům vyhledávat a hodnotit informace, bránit se dezinformacím a ověřovat zdroje.

Tvorba a technická podpora

Vytváří jednoduchý digitální obsah (letáky, návody) a řeší běžné technické problémy uživatelů.

Bezpečnost a digitální pohoda

Učí bezpečnému chování online, ochraně osobních údajů a zdravým digitálním návykům.

ROLE: METODIK (podpora a rozvoj knihoven v regionu)

Expert a tvůrce metodik

Provádí komplexní rešerše, analyzuje data a tvoří metodické materiály pro ostatní knihovniky.

Vzdělavatel a koordinátor

Školí knihovniky, organizuje workshopy, vede komunity praxe a koordinuje regionální spolupráci.

Inovátor a stratég

Sleduje trendy (např. AI), navrhuje inovace a pomáhá knihovnám tvořit koncepce digitálního rozvoje.

ROLE: ŘEDITEL (strategické řízení organizace)

Vizionář a lídr transformace

Formuluje digitální vizi a strategii knihovny, nastavuje cíle a řídí proces změny.

Manažer rozvoje a kultury

Plánuje profesní rozvoj zaměstnanců, definuje nové role a podporuje kulturu sdílení a inovací.

Stratég zdrojů a partnerství

Zajišťuje ICT infrastrukturu a rozpočet, buduje partnerství a reprezentuje knihovnu navenek.

<p>1.4 Soustavný profesní rozvoj</p>	<p>Knihovník aktivně rozvíjí své digitální kompetence a udržuje povědomí o trendech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * absolvování online kurzů a webinářů * sledování trendů (AI, digitální služby knihoven) * testování nových nástrojů * aktivní plánování rozvoje dovedností 	<p>A1: Účastní se základních školení. A2: Vyhledává příležitosti k učení. B1: Má vlastní plán rozvoje. B2: Aplikuje naučené v praxi. C1: Školí ostatní. C2: Spoluvytváří vzdělávací obsah knihovny.</p>
<p>2.1 Výběr digitálních zdrojů</p>	<p>Volí digitální materiály vhodné pro výuku a podporu uživatelů (návody, databáze, tutoriály).</p>	<ul style="list-style-type: none"> * vybírá vhodné video návody * doporučuje databáze dle typu uživatele * hodnotí kvalitu a přístupnost materiálů 	<p>A1: Vybere zdroj podle pokynu. A2: Samostatně zvolí jednoduchý zdroj. B1: Vybírá zdroje podle potřeb uživatelů. B2: Tvoří ucelené seznamy a doporučení. C1: Školí ostatní v práci se zdroji. C2: Tvoří metodiku výběru digitálních zdrojů.</p>
	<p>Knihovník vytváří jednoduché</p>		<p>A1: Použije šablonu. A2: Samostatně vytvoří jednoduchý materiál. B1: Přizpůsobuje obsah cílové</p>

Digitální kompetence metodika v knihovnách

INFORMAČNÍ A DATOVÝ STRATÉG

Provádí komplexní rešerše a analýzy: Zpracovává statistická data, hodnotí zdroje a připravuje podklady pro rozhodování.

Tvoří regionální strategie pro práci a data: Nastavuje standardy pro vyhledávání, hodnocení a správu informací v celém kraji.

LEKTOR A MENTOR

Školí a vzdělává knihovníky: Plánuje a vede workshopy, webináře a kurzy (onléne, prezenční i hybridní).

Působí jako mentor a kouč: Poskytuje individuální podporu, konzultace a vede kolegy k profesnímu růstu.

DIGITÁLNÍ TVŮRCE A SPOLUPRACOVNÍK

Vytváří a sdílí odborný digitální obsah: Přípravuje metodiky, e-learning, infografiky a spravuje sdílené repozitáře.

Koordinuje spolupráci a komunikaci v síti: Vede pracovní skupiny, online konzultace a nastavuje standardy profesionální komunikace.

TECHNOLOGICKÝ LÍDR A INOVÁTOR

Řeší problémy a iniciuje inovace: Pomáhá knihovnám s výběrem technologií a jejich kreativním využitím.

Rozvíjí digitální kompetence v regionu: Mapuje potřeby, hodnotí úroveň dovednosti a koordinuje strategický digitální rozvoj.

Spolupráce s VŠE

S přehledem v Evropě a digitálním prostoru

- OP JAK
- Posilovat bezpečné, vědomé a odpovědné chování uživatelů v online prostředí prostřednictvím rozvoje digitální gramotnosti, ochrany dat a soukromí, prevence kyberkriminality a kyberšikany, racionálního využívání AI a respektu k autorským právům
- Workshopy, konference, kampaň na sociálních sítích

→ <https://seudipo.vse.cz/>

Konference SEUDIPO

1. ročník již 4. června 2026 na půdě VŠE

Jak posilovat odolnost společnosti v době dezinformací, digitálních hrozeb a rychlých technologických změn v evropském a mezinárodním kontextu

[Registrace na konferenci](#)

Konference SEUDIPO je součástí vzdělávací iniciativy Vysoké školy ekonomické v Praze, jejímž cílem je posilovat odolnost české společnosti vůči moderním hrozbám a podporovat aktivní, informované a odpovědné občanství, a to zejména v českém a evropském kontextu.

V době, kdy se stále intenzivněji setkáváme s dezinformacemi, manipulací v online prostoru, kybernetickými hrozbami, zneužíváním osobních údajů i novými výzvami spojenými s rozvojem umělé inteligence, roste potřeba otevřené odborné diskuse i praktického vzdělávání. Právě na tyto potřeby reaguje první ročník konference SEUDIPO.

Konference nabídne prostor pro setkání odborníků z akademické sféry, veřejných institucí, knihoven, škol, neziskových organizací i dalších partnerů, kteří se věnují vzdělávání, informační gramotnosti, digitální bezpečnosti a občanské odolnosti. Cílem je sdílet zkušenosti, představit aktuální témata a otevřít debatu o tom, jak lépe připravit jednotlivce i instituce na výzvy současného světa.

Hlavní tematické okruhy konference

Mediální gramotnost a kritické myšlení

Digitální bezpečnost a ochrana soukromí

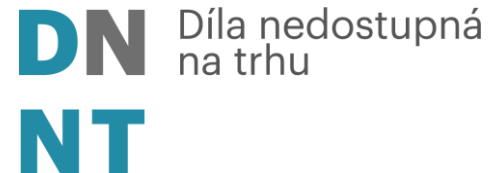

Současné online hrozby
Praktický pohled na phishing,

Centrální služby

Knihovny.cz, DNNT, ČDK

- Spolupráce s MZK a ONDS NK

Spolupráce NK ČR se společností Microsoft

- Podpora **rozvoje digitálních dovedností a znalostí v oblasti umělé inteligence** v knihovnickém sektoru
- **Vzdělávací aktivity** v průběhu roku 2026, zahájeno konferencí v březnu
- **Dotazník** pro zmapování výchozího stavu (elektronické konference)
- Aktuálnost tématu AI a **aktivita knihovnické komunity** (710 respondentů)
- Více jako polovina respondentů pracuje v knihovnictví **více než 10 let**
- 77 % respondentů bylo **ve věku 31 – 60 let**

Širší perspektiva výsledků průzkumu

- Česká knihovnická komunita AI přijímá, ale ne nekriticky, chce zachovat standardy informační profesionality
- Knihovny cítí zodpovědnost za to, aby společnost technologický skok zvládla bez ztráty kritického myšlení a aby pro veřejnost zůstaly garantem důvěryhodných informací
- Poptávka po automatizaci pramení z potřeby mít víc času na práci se čtenáři a komunitou
- Potřeba oborové spolupráce na národní úrovni v oblasti licencí a bezpečnosti

Co ještě?

- Sekce vzdělávání na webu IPK
 - Webináře, materiály, výstupy z projektů, ...
- Model interního vzdělávání pro vzdělávání knihovníků v ČR
 - Kolegové a kolegyně z NK jako lektori
 - Online
 - Různá témata, např. AI, digitalizace, práce s daty, technologie, ale i organizační a právní otázky

[Oborové
báze dat](#)

[Odborné
činnosti](#)

[Legislativa,
standards](#)

[Akce,
vzdělávání](#)

[Statistika,
dokumenty](#)

[Adresáře, e-
konference](#)

[Soutěže a
ceny](#)

[Spolky,
sdružení](#)

[Programy
podpory](#)

[Pro
nakladatele](#)

Knihovnické rekvalifikační kurzy dle Národní soustavy kvalifikací

02.02.2026

Knihovna roku 2025

04.11.2025

Celostátní webináře k dotačním programům VISK 3 a K21

Webinář VISK 3: 21. 10. 2025, 10:00 - 12:00
Webinář K21: 24. 10. 2025, 10:00 - 12:00

07.10.2025

Termíny pro žádosti o dotace SFK 2026

Rada Státního fondu kultury se pro rok 2026 rozhodla
vyhlásit 3 výzvy k přijímání žádostí s následujícími
termíny:

14.08.2025

[Další aktuality](#)

Vyhledávání

[KKL Databáze knihovnické literatury](#) 🔍

[KTD Databáze zkratk](#) 🔍

[ADR Adresář knihoven](#) 🔍

[TDKIV Terminologická databáze](#) 🔍

[SCK Slovník českých knihovníků](#) 🔍

Informace

- Archivované verze portálů IPK, TDKIV, VISK.
- Oznámení o půjčování zvukových záznamů

Informační portál českého knihovnictví

Centrální zdroj aktuálních informací, metodických materiálů a odborných zdrojů pro pracovnice a pracovníky knihoven a pro vás spravuje Knihovnický institut Národní knihovny ČR.

Aktuality

Regionální funkce a metodika
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit - co tady najdu za typ obsahu.

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

VŠEOBECNÉ
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

[více článků](#)

Vyberte téma, které vás zajímá...

- REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
- AVISCE
- REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
- AVISCE
- REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
- AVISCE
- REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
- AVISCE

...nebo se [zeptajte AI chatbota](#)

Každý měsíc vše podstatné do vašeho e-mailu

[Přihlásit e-mailovou přihlášku](#)

Lorem ipsum vero statement gravit ty jano a do cik lene + vlyve kontaktyhne metochyloj pomahine... dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

Michaela Mázová, lektorka Kariérových služeb

[VÍCE O AKTIVITÁCH INSTITUTU](#)

Vzdělávací a odborné akce

20 listopad 2024
1000-1400
30. seminář knihovnické moci a práce AMS... a kudy to máš jít? 8. až 10. listopad 2024
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

- Informační středisko ČR, Ministerstvo kultury, 1903, 1904
- Informační středisko Kariéry ČR

20 listopad 2024
1000-1400
2 prosinec 2024
Archiv, moci a knihovny v digitálním světě 2024
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

- Informační středisko ČR, Ministerstvo kultury, 1903, 1904
- Informační středisko Kariéry ČR

Aktuality

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit - co tady najdu za typ obsahu.

Filtrovat

Téma, oblast:

Datum vzniku:

[resetovat filtry](#)

[BAIT](#) | [všechny články](#) | [všechny články](#)

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

Regionální funkce a metodika

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit - co tady najdu za typ obsahu. Aliquam in lorem sit amet leo accumsan lacinia. Etiam ligula pede, sagittis quis, interdum ultricies, soelerisque eu.

Kontakty

Mgr. Marie Šedá
Analytik, knihovna MÚJ, pobočka Starobátů 1902
✉ marie.seda@ipk.cz
☎ [+420 770 157 302](tel:+420770157302)

Mgr. Lucie Mucháčková
Knihovnička
✉ lucie.muchackova@ipk.cz
☎ [+420 770 157 302](tel:+420770157302)

Aktuality

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

REGIONÁLNÍ FUNKCE A METODIKA
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

AVISCE
17.3.2024
Ve Státech Loren ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing

[více článků](#)

Vzdělávací akce

20 listopad 2024
1000-1400
30. seminář knihovnické moci a práce AMS... a kudy to máš jít? 8. až 10. listopad 2024
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

- Informační středisko ČR, Ministerstvo kultury, 1903, 1904
- Informační středisko Kariéry ČR

20 listopad 2024
1000-1400
2 prosinec 2024
Archiv, moci a knihovny v digitálním světě 2024
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

- Informační středisko ČR, Ministerstvo kultury, 1903, 1904
- Informační středisko Kariéry ČR

[více článků](#)

Rozcestník k tématu

Informace pro knihovny
87 výsledků knihovny

Informace pro knihovny
87 výsledků knihovny

Dokumenty

Metodické upřesnění MK ČR k pracovnímu výřezu
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Maeris sociapri, ligula sit amet of nentra tempus, nibh ante cursus porta.

[2024](#)

Mgr. Michaela Mrázová

michaela.mrazova@nkp.cz

+420 734 850 016

www.linkedin.com/in/mrazovam